
ÉVFORDULÓK

300 éve történt

1688. november 3-án Késmárkon született ifj. **BUCHHOLTZ GYÖRGY** természettudós, tanár. Munkássága során foglalkozott csillagászzal, ásványgyűjtéssel, éremgyűjtéssel. Tanulmányozta a különféle természeti jelenségeket, s eredményeit, megfigyeléseit publikálta. Sokat tett a Tatra megismeréséért. 1717-ben megrajzolta a hegység panorámaképét, számos csúcs nevének feltüntetésével.

Legjelentősebb munkája a Deményfalvi-barlang térképe, melyet 1719-ben készített, s Mikoviny Sámuel rézmetszésében 1723-ban Bél Mátyás közölt a Prodomusban. Ugyancsak Bél Mátyás részére készítette el a Szilicei-jégbarlang térképvázlatát, melynek egy eddig ismeretlen másolatát folyó évben találtuk meg a Liptószentmiklósi Múzeum és a Barlangtani Intézet közös kutatásának eredményeként.

200 éve történt

1788-ban a **VETERÁNI-BARLANG** környékéről, a barlang alaprajzával, szelvényeivel és látképével 17 lapból álló térkép készült.

175 éve történt

1813. március 19-én Zalaegerszezen született **VASS JÓZSEF** klasszika-filológus, kegyesrendi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Filológiai tanulmányai, történeti tárgyú dolgozatai mellett 1856–57-ben cikket írt a Skerisorai-jégbarlangról.

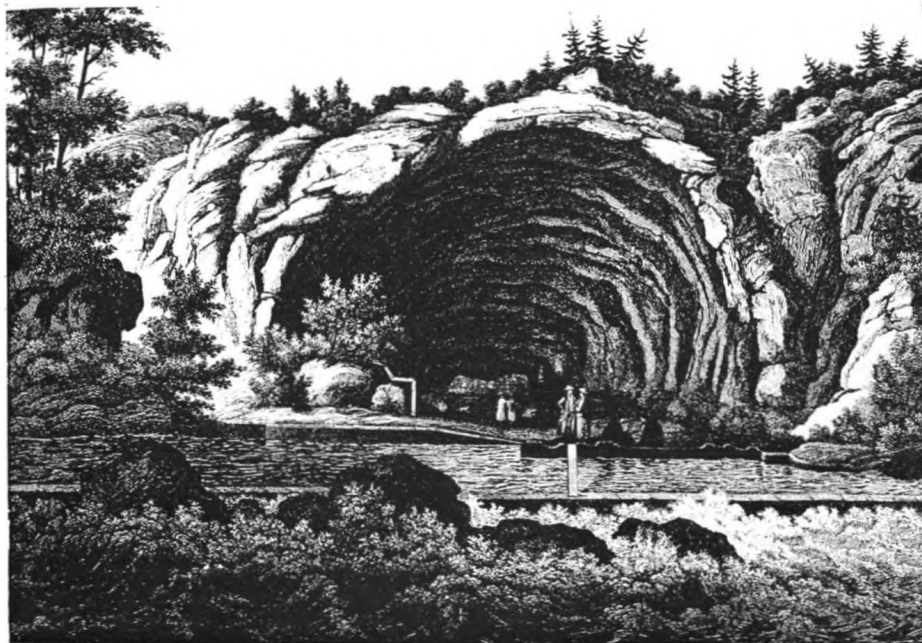
150 éve történt

1838. szeptember 15-én Pesten, valószínűleg az örültek házában elhunyt **MISKOLCZY ISTVÁN** író, újságíró, Szeged város aljegyzője, Csanád és több más vármegye táblabírája, az első hazai laptudósítók egyike. A kor híres lapjában, a Regélőben írása jelent meg a Fonácsi-barlang, illetve a Lukasprie-barlangja címen.

125 éve történt

1863. február 16-án Szepesolasziban született **JABLONOWSKI JÓZSEF** biológus, rovarügyi kutató, aki hazánkban megszervezte a szántóföldi és a

XIX. század eleji rajz a Veteráni-barlang bejáratáról

kertészeti kártevők elleni korszerű védekezést. A Rovartani Lapokban 1897-ben a barlangi állatokról is publikált.

*

1863. március 20-án Sárospatakon elhunyt *VASS IMRE* a Baradla-barlang jeles kutatója, a magyar barlangkutatás legkiemelkedőbb személyiségeinek egyike.

*

1863. augusztus 28-án Pesten született híres orvoscsalád sarjaként *LENHOSSEK MIHÁLY* anatómus, egyetemi tanár, aki a Barlangkutató Bizottság, majd a Szakosztály elnöki tisztét 1912. április 26-tól 4 éven át töltötte be. 1912. május 24-én az elnökleivel lezajlott első, bizottsági ülésen terjesztette elő javaslatát, hogy a bizottság jellegéből adódóan alakuljon át szakosztállyá. A szakosztály alaptökéjét alapítótagként 100 koronával gyarapította. Az 1913-ban meginduló Barlangkutatás című szaklapnak nemcsak a bevezetőjét írta, de 1916-ig a lapot az ő közreműködésével szerkesztette Kadić Ottokár.

*

1863. november 20-án Miskolcon született *ISTVÁNFFY GYULA* tanár, aki pályafutását Nagyenyeden kezdte, majd Parádon és Liptószentmiklóson tanított. Etnográfiai kutatásai mellett nagy irodalmi tevékenységet fejtett ki. Írt költeményeket, elbeszéléseket, de főként etnográfiai, földrajzi tárgyú munkákat publikált. 1895-ben a Turisták Lapjában az Alacsony Tátra szépségei című munkájában a Deményfalvi-jégbarlangról adott 6 képpel illusztrált részletes leírást. Ugyanebben az évben a Természettudományi Füzetekben a barlangi bogarakon élő új penezsfajokról írt.

*

1863. november 20-án elhunyt *SCHMIDL ADOLF* geográfus, a szepeológia atyja, a szlovéniai, erdélyi és felvidéki barlangok jeles kutatója.

*

1863. november 26-án Budán született *SCHILBERSKY KÁROLY* botanikus, egyetemi tanár. Jelentős tevékenységet folytatott a gombák és növénykórtan kutatása területén. 1892-ben a Természettudományi Közlönyben Trencsén vármegye új barlangjait ismertette.

100 éve történt

1888. február 14-én Pozsonyban született *HEFTY GYULA* tanár, turistairó. Több tátrai csúcs első téli megmászása, új utak kimászása fűződik nevéhez. A Turistaság és Alpinizmus című folyóirat munkatársa, majd társszerkesztője volt. Barlangkutatással aktívan nem foglalkozott, de a megalakult Barlangkutató Bizottság munkájában külső

tagként részt vett, s figyelemmel kísérte a barlangkutatók eredményeit, előfizetője volt a Barlangkutatás című lapnak. 1913-ban a Karpathen Postban részletes leírása jelent meg a Liptószentiváni-barlangról. A barlangkutatók a Pál-völgyi-barlang egyik kürtőjét róla nevezték el Hefty-kürtőnek.

*

1888. december 6-án Budapesten elhunyt *HUNFALVY JÁNOS* földrajztudós, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Nagyszalókon 1820. június 9-én született. Iskoláit Késmárkon, Miskolcon végezte. Eperjesen jogot és teológiát hallgatott, majd külföldi egyetemeken tanult. Sokat utazott európai országokban. Részt vett a szabadságharcban, majd mint nevelő dolgozott. 1863-tól a budai politechnikumban földrajzot, statisztikát és

történelmet tanított, majd 1870-től a tudományegyetem új földrajzi tanszékének első professzora lett. Legjelentősebb munkáiban, mint a Magyarország és Erdély (1855–64), valamint a Gömör és Kishont vármegye leírásában (1867), barlangokkal is foglalkozik. Az utóbbi művében szereplő Baradla, az aggteleki barlang c. leírás 1877-ben magyar és német nyelvű különnyomatban önállóan is megjelent.

75 éve történt

1913. július 29-én Rákosszentmihályon született *LÁNG SÁNDOR* geográfus, egyetemi tanár, Társulatunk egykori elnöke.

*

1913. február 20-án a Magyarhoni Földtani Társulat *Barlangkutató Bizottsága SZAKOSZTÁLLYÁ* alakult át és megindította a Barlangkutatás című szaklapot, mely 1944-ig jelent meg.

Kadić Ottokár bejárta a bükki Szt. István-lápa oldalában nyíló Kutya-lyuk nevű üreget keresztül a *SZENT ISTVÁN-BARLANG* első szakaszát.

50 éve történt

1938. augusztus 26-án felavatták az aggteleki *BARLANG-SZÁLLÓT*.

*

1938. május 15-én átadták a forgalomnak a *VÁR-BARLANG* új, Szentháromság utcai lejárátát.

25 éve történt

1963. június 30-án, 90 éves korában, a világtól elvonulva, szülőfalujában, Tápióságon elhunyt *PAPP KÁROLY* geológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Tanulmányait a budapesti egyetem természetrajz-földrajz szakán 1898-ban fejezte be, doktori disszertációját 1900-ban védte meg. 1895-től a Műegyetemen Lóczy Lajos tanársegéde volt, majd a Földtani Intézet geológusaként tevékenykedett. Részt vett az erdélyi kálisó- és földgázkutatásokban, ő tárta fel a híres kissármási földgázt. Aktív részese volt Erdély geológiai térképezésének is. 1915-től a budapesti egyetem földtani tanszékének tanára, s 1917-től egyben az őslénytani intézet igazgatója volt.

A Barlangkutató Bizottságnak 1911-től, majd 1913-tól a Szakosztálynak feleségével együtt tagja volt, s annak működését 150 korona adományozásával is segítette. Erdély geológiai felvételezése során készült munkáiban számos esetben barlangokról is írt. A XVI. nemzetközi geológiai kongresszuson Washingtonban ő jelentette be a suba-lyuki ásatás eredményeit.

*

1963. november 20-án Budapesten elhunyt *MELICH JÁNOS* nyelvész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Széleskörű munkássága során foglalkozott személynevek, helynevek eredetével. 1938-ban megjelent tanulmányában elemezte a pest köznévi eredetét, jelentését, rámutatott annak barlang értelmezésére is.

Társulatunk 25 éves törzsgárdája

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak 1963 óta folyamatosan, tehát 25 éve tagja:

Főnyad Béla
Dr. Jánossy Dénes

Máté József
Vukov Péter

Az aggteleki Barlang-szálló a felavatás idején

Születésnap i köszöntő

75 éves születésnapja alkalmából nagy tisztelettel köszöntjük *dr. VENKOVITS ISTVÁN* geológust, aki bár évek óta nem vesz részt Társulatunk munkájában, de a múltban végzett szakmai eredményeit és barlangfeltáró tevékenységét a tagság nem felejtí.

Legjelentősebb munkái közül kiemelkedik a Sátorkő-pusztai-barlang feltárása, valamint az a széles körű elméleti tevékenység, amely kiterjedt a karsztvíztől, a karsztnevezéktanon, a karsztfejlődés dialektikáján, a karszt kutatás gyakorlati vonatkozásain át a barlangi foszfátvizsgálatokig ugyanúgy, mint egyes barlangok egyedi tudományos vizsgálatára (Abaligeti-barlang, Szelim-lyuk, Görömböly-tapolcai-tavasbarlang, Kő-lyuk, Legény-barlang, Solymári-barlang).

*

Ugyancsak 75 éves születésnapja alkalmából köszöntjük szeretettel *KOSITZKY JÓZSEFET*, aki hosszú évtizedek áldozatos munkájával eredményes feltáró tevékenységet folytatott a bükki barlangok megismeréséért. 1960-ban ő alapította a Miskolci Bányász Barlangkutató Csoportot.

*

60 éves születésnapján örömmel köszöntjük *BARCZIKAY DÉNEST*, a SZIKTI II. barlangkutatócsoport vezetőjét. A barlangjárást gyermekeit kísérve, azok kedvéért kezdte el, s lett Társulatunk aktív kutatója. Találkozhatunk vele a választmányi üléseken ugyanúgy, mint a Szemlő-hegyi-barlangnál folyó munkák során. Nagy figyelemmel és odaadással végzi a Tábor-hegyi-barlang gondozását.

Székely Kinga